

SVENSK FÖRFATTNINGSSAMLING

1921:876

(Rubrik och datum kungörs från predikstolen.)

Kongl. Maj: ts förordning
Angående eldfarliga oljor

given Stockholms slott den 7 oktober 1821.

Vi GUSTAF, med Guds nåde, Sveriges, Götes och Vendes Konung göra veterligt; att Vi, efter vederbörandes hörande, funnit gott förordna som följer;

1 Kap Om förordningens tillämpningsområde mm

1 §

1 Till eldfarliga oljor hänföres i denna förordning:

- a) Flytande kolväten (råpetroleum och destillationsprodukter därav samt genom destillation av stenkol, brunkol, skiffer, torv, ved, harts med flera ämnen beredda råoljor och renade oljor), vilka vid provning i Abel-Penskys apparat för undersökning av eldfarliga oljor avgiva antändbar ånga vid + 40° Celsii termometer eller därunder;
- b) Annan renad petroleum. Än under a) inbegripen, av sådant slag, som företrädesvis används för belyningsändamål;
- c) Lösningar av harts, kautschuk, guttaperka, tvål med flera ämnen, så fram¹ lösningarna innehålla flytande kolväten och vid provning i Abel-Penskys apparat vid +21° å Celsii termometer eller därunder avgiva antändbara ånga, såsom vissa slag av fernissor, lacker, skocement; samt;
- d) Eter, kollodium, etylacetat (ättiketer), amylicetat, kolsvavla samt med dessa i avseende å avgivande av antändbar ånga jämförliga oljor, som ej äro inbegripna under a) eller c) här ovan.

2 Eldfarliga oljor indelas i två klasser.

Till eldfarliga oljor av *första klass* hänföres:

Flytande kolväten, vilka vid provning i Abel-Penskys apparat avgiva antändbar ånga vid +21° å Celsii termometer eller därunder, såsom vissa slag av råpetroleum, petroleumeter, gasolja, bensin, ligroin², toluol, rå skifferolja, rå träolja; samt oljor, som avses under 1 mom. c) och d) här ovan.

Till eldfarliga oljor av *andra klass* hänföres övriga oljor, varå denna förordning äger tillämpning., såsom vissa slag av råpetroleum eller renad petroleum, xylol, cumol, solventnafta, vissa slag av renad skifferolja eller renad träolja, terpentinolja

3 Ingår eldfarlig olja, varom ovan förmäles³ i blandning, exempelvis motorsprit, tillämpas förordningens bestämmelser å blandningen i dess helhet, dock att vid beräkning av den myckenhet, som i varje särskilt fall högsta må innehavas eller transporteras, hänsyn skall tagas allenast till den eldfarliga olja, som ingår i blandningen.

¹ I de fall

² lacknafta

³ Avses

4 I fråga om vanlig sprit, sprithaltiga drycker, träsprit, aceton, spritfernissor och andra sådana eldfarliga vätskor, vilka – i motsats till ovan angivna oljor – äro till alla delar blandbara med vatten., äger förordningen, oavsett vid vilken temperatur vätskorna avgiva antändbar ånga, icke tillämpning.

2 §

1. Å renad petroleum, hänförlig till eldfarlig olja av andra klass och av sådant slag, som företrädesvis användes för belysningsändamål, äga – så framt oljan uppgår till en myckenhet av högst 10 000 kilogram eller, där olja förvaras å kärl av järn eller annan metall, högst 20 000 kilogram och ej innehaves inom stad, köping eller municipalsamhälle, där den för städerna gällande ordning för bebyggande skall iakttagas föreskrifterna i 3 kap. om innehav och förvaring icke tillämpning, dock att jämväl i sådant fall föreskriften i 22 § 1 mom. skall iakttagas.

Vad ovan stadgats om undantag från föreskrifterna i 3 kap. om innehav och förvaring må, efter av länsstyrelsen på gjord ansökan lämnat medgivande, äga motsvarande tillämpning, där oljan innehaves inom område i stad, köping eller municipalsamhälle, som ovan avses, så framt för området ej finnes stadsplan.

2. Föreskrifterna i 50, 52 och 55 §§ äga icke tillämpning vid försändning å järnväg av sådan eldfarlig olja, som i 1 mom. avses.

3 §

1. Å eldfarlig olja, som förvaras å motordrivets fortskaffningsmedels fasta behållare eller i sådan dess reservbehållare, som är försedd med av kommerskollegium godkända säkerhetsanordningar för hindrande av explosion, äga föreskrifterna i denna förordning icke tillämpning
2. Inom garage må ej, utöver vad stadgandet i 1 mom. föranleder, eldfarlig olja innehavas till större myckenhet än enligt vad i 3 kap. stadgas må inrymmas i enskilt förråd, ägande dock länsstyrelsen på ansökning medgiva ökning intill den myckenhet, som enligt 3 kap. må finnas i mindre förråd. I övrigt gäller angående garage och eldfarlig oljas förvaring inom detsamma vad därom är eller framledes varder⁴ särskilt stadgat.
3. Vad i 1 mom. stadgats gäller ock beträffande eldfarlig olja, som för drivande av stationär motor förvaras i motorns fasta behållare.

4 §

1. Å eldfarlig olja, som apoteksföreståndare enligt särskilda stadganden för sitt yrkes utövande tillverkar, bearbetar, innehar eller försänder, äga bestämmelserna i denna förordning icke tillämpning, där ej fråga är om tillverkning, bearbetning eller innehav till större myckenhet än som enligt 3 kap. må finnas i mindre förråd eller om apotek avgående sändning, överstigande 5 kilogram.

För apoteksföreståndare gäller ej heller vad i 4 kap. stadgas om handelsanmälan

2. Å eldfarlig olja, som allmän läroanstalt eller allmän kemisk undersökningsanstalt tillverkar, bearbetar eller innehar, äga bestämmelserna i denna förordning icke tillämpning, där ej fråga är om större myckenhet än som enligt 3 kap. må finnas i mindre förråd

⁴ Kommer att bli

5 §

1. I avseende å innehav, förvaring och transport av eldfarlig olja för statens räkning gäller vad därom är eller varder särskilt föreskrivet.
2. Angående transport av eldfarlig olja till och från länder, som anslutit sig till internationella fördraget angående godsbefordring å järnväg, gäller vad i sådant avseende stadgats i nämnda fördrag

§ 6

Angående handel med eter samt med blandningar av eter och sprit är särskilt stadgat.

7 §

Undersökning, huruvida en olja skall jämlikt⁵ denna förordning behandlas såsom eldfarlig och i sådant fall hänföras till första eller andra klass, verkställs av särskilt förordnad kontrollant.

Om förfarandet vid sådan undersökning, förordnande av kontrollant och arvode åt honom är särskilt stadgat.

För verkställande av undersökning, som ovan sagts, äger kontrollant, där undersökningen föreskrivits av behörig myndighet eller påkallats⁶ av allmän åklagare, att efter skedd tillsägelse hos vederbörande ägare eller föreståndare vinna, tillträde till fabrik, där eldfarlig olja tillverkas eller bearbetas, ävensom till ställe, där enligt medlat tillstånd eller skedd anmälan eldfarlig olja eljest innehaves.

§ 8

Sprängämnesinspektionen, vilken har att lämna vederbörande⁷ myndigheter det tekniska sakkunniga biträde, som vid tillämpningen av föreskrifterna i denna förordning så erfordras, äger att, när helst sådant av inspektionen påkallas, efter tillsägelse hos vederbörande ägare eller föreståndare vinna tillträde till fabrik eller ställe, som i 7 § tredje stycket sägs, samt att bekomma prov av där förvarad olja. Av länsstyrelse på grund av denna förordning meddelat beslut skall i bestyrkt skrift tillställas Sprängämnesinspektionen

2 KAP.

Om tillverkning och bearbetning

9 §

1. Fabrik för tillverkning av eldfarlig olja må ej anläggas eller drivas å ställe där fabriksrörelsen kan medföra särskild fara för omgivningen.

2. Fabrik för tillverkning av eldfarlig olja av första klass eller, för dygn räknat, mer än 500 kilogram av andra klass må ej anläggas eller drivas på mindre avstånd än 100 meter från byggnad, belägen inom stad, köping eller municipalsamhälle där den för städerna gällande ordning för bebyggande skall iakttagas, eller i mindre avstånd än 50 meter från byggnad, belägen utom stad, köping eller municipalsamhälle, som nyss sagts, allt räknat till närmast belägna del av fabriksområdet.

Vad i föregående stycke stadgats angående minsta avstånd mellan fabrik, som här avses, och byggnad, äger motsvarande tillämpning i fråga om avstånd mellan sådan fabrik och

⁵ I enlighet med

⁶ Påkalla

⁷ Behörig

gränser till annans fasta egendom, såvida icke ägare av den egendomen annorlunda medgiver.

3 Från ovan stadgade avståndsbestämmelser äger länsstyrelsen, efter Sprängämnesinspektionens hörande, medgiva undantag;

- a) Där till förekommande av eldfara synnerligen gynnsamma terrängförhållanden äro för handen eller särskilda skyddsanordningar vidtagits eller ock fabrikationen är av mindre farlig beskaffenhet;
- b) Där fråga är om tillverkning av eldfarlig olja i omedelbart samband med träkolning, med gasberedning av stenkol eller med tillverkning av cellulosa för tillgodgörande av därvid erhållna biprodukter.

§ 10

1. Med avseende å byggnad, däri tillverkning av eldfarlig olja är avsedd att äga rum, skall för vinnande av skydd mot eldfara iakttagas;

Att byggnaden, där ej länsstyrelsen, efter Sprängämnesinspektionens hörande, annorlunda medgiver, skall hava ytterväggar av eldsäkert material och taktäckning av ämne, som icke är lätt antändbart;

Att byggnaden så förlägges och anordnas, att eldfarlig olja eller vid fabrikationens uppkommande flytande brännbara avfallsprodukter icke kunna från byggnaden utrinna. Att byggnaden förses med tillräckligt antal utgångar med utåtgående dörrar, vilka där så finnes nödigt, göras brandtrygga och självstängande;

Att, där tillverkning eller för uppvärmning eldstad erfordras inom byggnad i den del av byggnaden, där eldstaden anordnas, medelst hel brandmur skiljes ifrån övriga delar av byggnaden;

Att i byggnaden finnas tillräckliga och lämpliga anordningar för luftväxling i såväl golv som tak; samt

Att inom byggnaden befintlig belysningsanordning förses med betryggande skydd

2. Där för tillverkningen allenast viss lokal inom byggnaden tages i anspråk, ska vad i 1 mom. stadgats i tillämpliga delar lända till efterrättelse beträffande sådan lokal.
3. Byggnad eller inrättning för förvaring av eldfarlig olja vid fabrik skall vara belägen på lämpligt avstånd från byggnad, som är avsedd för tillverkning, och gäller i övrigt angående beskaffenheten av sådan förvaringslokal i tillämpliga delar vad ovan stadgats angående byggnad för tillverkning av eldfarlig olja.
4. Fabriksområde skall vara på lämplig sätt inhägnat.

11 §

1 Ansökning om tillstånd till tillverkning av eldfarlig olja göres skriftligen till länsstyrelsen i det län, inom vilket rörelsen skall utövas. I ansökningen skall uppgivas det ställe, där rörelsen av avsedd att utövas, ävensom det eller de slag av eldfarlig oljor, sökande ämnar tillverka, samt den största myckenhet av vad slag, som må komma att inom fabriakens tillverknings- och förvaringslokaler samtidigt förefinnas. Vid ansökningen skola fogas;

- a) Intyg att sökande är behörig att idka⁸ fabriksrörelse i allmänhet;
- b) Ritningar i två exemplar med tillhörande beskrivning över tillverkningslokaler samt magasin och andra inrättningar för den eldfarliga oljans förvaring; skola ritningarna jämte beskrivningen angiva, förutom tillverknings- och förvaringslokalernas dimensioner och beskaffenhet, de huvudsakligaste anordningarna för tillverkningens bedrivande samt för uppvärmning, belysning och luftväxling ävensom för insamlande av

⁸ Bedriva

- utflytande eldfarliga oljor och brännbara avfallsprodukter samt,
- c) Om ansökningen avser tillstånd till tillverkning av eldfarlig olja av första klass eller, för dygn räknat, av mer än 500 kilogram av andra klass och fråga ej är om sådan tillverkning av eldfarlig olja, som i 9 § 3 mom. b) sägs – karta i två exemplar över fabriksområdet; skolande kartan vara upprättas i skala ej understigande 1:200 (?) samt angiva markens beskaffenhet och lutningsförhållanden, vattendrag, allmänna trafikleder, ägo gränser samt byggnader och inrättningar, därvid själva fabriksområdet och därinom belägna byggnader och inrättningar böra på särskilt sätt utmärkas.

2 Avser ansökningen tillstånd till tillverkning av eldfarlig olja i fall, som omnämns i 1 mom. c) avses, inhämta länsstyrelsen yttrande över ansöknings från polismyndigheten i orten och Sprängämnesinspektionen samt låte därefter ansökningen såframt ej de inkomna yttrandena föranleda avslag å densamma, kungöras i länskungörelserna och kyrkan inom den församling, där rörelsen är avsedd att utövas, ävensom där omständigheterna sådant påkalla, jämväl i en eller flera av angränsande församlingars kyrkor. I kungörelse, vilken genom länsstyrelsens försorg på sökandes bekostnad jämväl införes i ortstidning, skall utsättas viss tid, inom vilken erinringar mot ansökningen må göras hos länsstyrelsen.

Sedan den i kungörelsen utsatta tiden gått till ända samt, där särskilda förhållanden föranleda att yttrande bör inhämtas jämväl från vederbörande kommunalmyndighet, sådant yttrande inkommit, prövar länsstyrelsen ansökningen och meddelar sitt beslut, vilket där tillstånd till rörelsens utövande lämnas, jämväl skall innefatta fastställelse av viss plan för fabriksanläggningen med tydligt angivande av fabriksområdet samt bestämmelse om den största myckenhet av varje slag eldfarlig olja, som samtidigt må förefinnas inom fabriks tillverknings- och förvaringslokaler, ävensom de särskilda föreskrifter, som länsstyrelsen må finna nödigt meddela till skydd för eldfara eller tillvaratagande av andra viktiga allmänna intressen.

3 Avser ansökningen tillstånd till tillverkning av eldfarlig olja i andra fall, än som i 2 mom. avses lämna länsstyrelsen, på sätt och i den ordning, som länsstyrelsen med hänsyn till föreliggande förhållanden finner lämpligt, envar, vilkens rätt kan vara av frågan beroende, tillfälle att yttra sig över ansökningen.

Sedan över ansökningen yttrande jämväl inhämtats från polismyndigheten i orten och, där särskilda förhållanden föranleda att yttrande tillika bör inhämtas från vederbörande kommunalmyndighet, sådant yttrande, prövar länsstyrelsen ansökningen och meddelar sitt beslut, vilket, där tillstånd till rörelsens utövande lämnas, jämväl skall innefatta bestämmelse om den största myckenhet av varje slag eldfarlig olja, som samtidigt må förefinnas inom fabriks tillverknings- och förvaringslokaler, ävensom de särskilda föreskrifter, som länsstyrelsen må finna nödigt meddela till skydd för eldfara eller tillvaratagande av andra viktiga allmänna intressen.

4 Det ena exemplaret av de ingivna ritningarna, sådana de blivit godkända, skall, jämte det enda exemplaret av kartan, där sådan ingivits, bifogas tillståndsbeviset, varemot det andra exemplaret förvaras hos länsstyrelsen.

12 §

1 I fabrik för tillverkning av eldfarlig olja i fall, som i 11 § 1 mom. c) avses må ej tillverkningen taga sin början, förrän efter avsyning av fabriksanläggning, länsstyrelsen godkänt densamma.

2 Sådan avsyning skall efter av fabriken ägare gjord ansökan på föranstaltande⁹ av länsstyrelsen verkställas å landet av vederbörande landsfiskal och i stad av poliskommissarie eller, där sådan ej finnes av stadsfiskalen. Vid avsyningen, som skall äga rum i närvaro av fabriken ägare eller ombud för honom, biträdes förrättningsmannen av en eller två av länsstyrelsen, efter Sprängämnesinspektionens hörande, förordnade sakkunniga personer.

3 Över avsyningen skall förrättningsmannen föra protokoll, vilket, undertecknat av honom och övriga personer, vilka enligt stadgandet här ovan närvarit vid avsyningen, skall insändas till länsstyrelsen tillika med utlåtande av förrättningsmannen och den eller de sakkunniga, som honom biträtt, huruvida fabriksanläggningen är utförd i överensstämmelse med föreskrifterna i det beslut, varigenom länsstyrelsen givit tillstånd till densamma, samt, i händelse avvikelse därifrån ägt rum, om och i vilken mån sådant är av beskaffenhet att inverka på godkännandet av fabriken.

4 Kostnad för avsyning gäldas av fabriken ägare med belopp, som, där överenskommelse ej träffas, bestämmes av länsstyrelsen.

13 §

1 Tillverkning av eldfarlig olja må ej äga rum utan att för fabriken finnes av länsstyrelsen godkänd föreståndare.

För att kunna godkännas såsom föreståndare, vartill må utses fabriken ägare eller annan, som denne föreslagit, erfordras;

- a) Att vara myndig
- b) Att var känd för pålitlighet och ordentlighet; samt
- c) Att äga tillförlitligen vitsordad skicklighet att utöva rörelsen

2 På ansökan av fabriken ägare må ock länsstyrelsen utse eller en eller flera personer att vid förfall för föreståndaren inträda såsom hans ställföreträdare.

Till ställföreträdare må ej utses annan än den, som enligt vad i 1 mom. stadgas, kan godkännas såsom föreståndare.

3 Föreståndare eller ställföreträdare, som vid förfall för föreståndaren inträtt i han ställe, skall, där ej fråga är om sådant fall, som i 10 § 2 mom. avses har sin bostad vid eller i närheten av fabriken. Han skall utöva personlig tillsyn över fabrikationen samt är ansvarig för rörelsens behöriga skötsel i överensstämmelse med föreskrifterna i denna förordning och myndighets angående rörelsen meddelade beslut

14 §

1 Inom tillverknings- och förvaringslokal så ock inom fabriksområde i övrigt skall till förekommande av eldfara iakttagas nödig försiktighet. Det vare förbjudet att där tända eld eller röka tobak så ock att medföra eld. Förbud, som här sagts, skall på lätt i ögonen fallande sätt anslås vid ingången till fabriksområdet och på andra lämpliga platser. Vad sålunda¹⁰ stadgats utgöra dock icke hinder för användande av eld i eldstad, varom förmäles i 10 § 1 mom.

I eller i närheten av tillverkningslokal må icke förvara annat eldfarligt ämne än som erfordras för tillverkningen. Oljigt trassel skall förvaras i därför avsedda plåtkärl med självstängande lock.

⁹ Vidtagna åtgärder (initiativ av)

¹⁰ Alltså (här)

På lätt tillgängliga ställen skola lämpliga eldsläckningsmedel i tillräcklig mängd ständigt finnas.

2 Särskilda föreskrifter, som må erfordras rörande ordningen och säkerheten inom tillverknings- och förvaringslokaler samt fabriksområdet i övrigt, utfärdas av föreståndaren. Sådana föreskrifter skola anslås på lämpliga ställen

§ 15

Ej må i avseende å fabrik vidtags förändring, som innebär väsentlig avvikelse från de av länsstyrelsen angående densamma meddelade föreskrifter, utan så är av länsstyrelsen därtill lämnat medgivande.

Där de till fabriksanläggningen hörande byggnader och inrättningar icke ordentligt och ändamålsenligt vidmakthållas samt genom sådan försummelse särskild fara för omgivningen kan uppstå, äger länsstyrelsen, såvida anmärkta bristfälligheter icke inom viss av länsstyrelsen föreskriven tid avhjälppts, att återkalla tillståndet till rörelsens utövandes. Sådant beslut går i verkställighet oberoende av däremot förd klagan.

16 §

1 Tillstånd till tillverkning av eldfarlig olja skall anses hava upphört att gälla där ej fabriken kommit till stånd inom två år efter tillståndets meddelande. Länsstyrelsen må dock på ansökningsen kunna meddela förlängning av den tid, inom vilken fabriken sålunda skall hava kommit till stånd.

2 Vill ägare av fabrik nedlägga densamma eller för längre tid än ett år upphöra med fabriktionen, göre anmälan därom till länsstyrelsen

17 §

Övergår fabrik till ny ägare, åligger det denne, därest han vill fortsätta rörelsen, att hos länsstyrelsen göra skriftlig ansökan om tillstånd därtill senast inom trettio dagar efter den skedda förändringen och styrka sin behörighet att utöva fabriksrörelse i allmänhet. Länsstyrelsen har därefter att utfärda tillståndsbevis för den nye ägaren.

18 §

Vad i detta kap. stadgats om tillverkning av eldfarlig olja gäller även om bearbetning av sådan olja.

3 Kap **Om innehav och förvarning** **Allmänna bestämmelser**

19 §

För innehav av eldfarlig olja annorledes än i samband med fabriksrörelse för oljans tillverkning eller bearbetning erfordras, där ej annat föranledes av stadgandena i 2-5 §§ och 21 §, särskilt tillstånd eller anmälan på sätt nedan i denna förordning närmare föreskrives.

20 §

1 De innehav av eldfarlig olja, för vilka, enligt vad i 19 § stadgas, erfordras särskilt tillstånd eller anmälan, indelas i, förutom innehav i handelslokal, varom nedan i 2 mom. förmåles, större och mindre upplag samt större och mindre förråd.

Större och mindre upplag må innehålla eldfarlig olja av såväl första som andra klass till den myckenhet, som länsstyrelsen för varje särskilt fall bestämmer, dock att för mindre upplag myckenheten må utgöra högst 15 000 kilogram av första klass och högst 250 000 kilogram av andra klass.

Större förråd må innehålla högst 1 000 kilogram av första klass och högst 10 000 av andra klass.

Mindre förråd må innehålla högst 150 kilogram av första klass och högst 1 500 kilogram av andra klass.

2 I *handelslokal* må såsom handelsförråd innehavas högst 150 kilogram eldfarlig olja av första klass och högst 1 500 kilogram av andra klass, där handelslokalen inrättats på sätt i 36 § 2 mom. första stycket stadgas om där avsedd förvaringslägenhet, samt i annat fall högst 75 kilogram av första klass och högst 750 kilogram av andra klass.

3 Vid beräkning av den myckenhet eldfarlig olja av första klass, som enligt vad i detta kap. stadgas får i varje särskilt fall innehavas, må den olja, som förvaras i kärl av järn eller annan metall, vila tillika äro försedda med av kommerskollegium godkända säkerhetsanordningar för hindrande av explosion (explosionsfritt kärl), beräknas till allenast hälften av dess verkliga myckenhet.

4 Vad i 3 mom. stadgats äger motsvarande tillämpning, där eldfarlig olja av andra klass förvaras i kärl av järn eller annan metall.

21 §

För innehav av högst 25 kilogram eldfarlig olja av första klass och högst 250 kilogram av andra klass inom stad, köping eller municipalsamhälle där den för städerna gällande ordning för bebyggelse skall iakttas, eller högst 75 kilogram av andra klass utom stad, köping eller municipalsamhället, som nyss sagts, eller ock under de i 20 § 3 och 4 mom. angivna förutsättningar dubbla myckenheterna erfordras ej särskilt tillstånd eller anmälan (enskilt förråd).

22 §

1 Kärl, vari eldfarlig olja förvaras, skall vara förfärdigat av för ändamålet lämpligt material med tillräcklig godstjocklek.

2 Kärl, vari eldfarlig olja av första klass till större myckenhet än 1 kilogram förvaras, skall vara av järn eller annan metall, där ej annat föranledes av stadganden i 3 mom.

3 För förvaring av skocement och andra trögflytande lösningar må, utan hinder av stadgandet i 2 mom. användas kärl av trä.

23 §

Å båda bottarna av fat, som innehåller eldfarlig olja av första klass, skola med tydliga bokstäver å röd färgbotten genom direkt påmålning vara tecknade orden "*Mycket eldfarlig olja*" eller orden "*Mycket brandfarligt*". Å annat kärl, som avses i 22 § 2 mom. skola på lätt i ögonen fallande ställe vara anbringade medelst direkt påmålning eller fastsatt etikett i tydliga bokstäver å röd botten med orden "*Mycket eldfarlig olja*" eller orden "*Mycket eldfarligt*." Detsamma bör iakttas även beträffande andra eldfarlig olja av första klass innehållande kärl än de nyss nämnda.

Vid försäljning åligger säljaren tillse, att varje kärl, vari eldfarlig olja av första klass avlämnas till köparen, är så märkt som ovan sagts.

24 §

Kärl, vari eldfarlig olja av första klass förvarats, skall, intill dess detsamma fullständigt rengjorts, hållas väl tillslutet.

Särskilda bestämmelser

A) Större och mindre upplag

25 §

1. De förvaringssätt, som vid större och mindre upplag må förekomma, äro;
 - a) *Magasin*
 - b) *Cistern ovan jord*
 - c) *Underjordisk cistern*
 - d) *Öppen lagerplats*
2. Andra betryggande förvaringssätt, än ovan sagts. Må ock av länsstyrelsen, efter Sprängämnesinspektionens hörande, kunna medgivas. 26 §

I Magasin skall, där ej länsstyrelsen, efter Sprängämnesinspektionens hörande annorlunda medgiver, hava ytterväggar av eldsäkert material och taktäckning av ämne, som icke är lätt antändbart. Golvet i magasinet skall var av stålslipad cement eller annat ämne, som icke är antändbart eller oljeabsorberande.

I övrigt skall iakttagas:

Att magasinets fönster och andra dageröppningar förses med luckor

Att, där magasin uppföres av eldsäkert material, dörrarna till magasinet så ock nyssnämnda luckor göras av järn eller av trä, som på båda sidor och alla kanter beslås med plåt, varjämte dörrkarmar av trä likaledes plåtbeslås;

Att dörrar och luckor anordnas att öppnas utåt;

Att i magasinet finnas tillräckliga och lämplig anordningar för luftväxling vid såväl golv som tak samt;

Att inom magasinet befintlig belysningsanordning förses med betryggande skydd mot eldfara.

Är magasinet avsett för förvaring av eldfarlig olja av första klass, skall tröskeln till magasinet förläggas till sådan höjd, att rymden av den del av magasinet, som kommer att ligga under tröskelhöjden, blir minst tre fjärdedelar av rymden av den största myckenhet olja, som är avsedd att på en gång förefinnas i magasinet. Under tröskelhöjden får icke öppning i vägg eller sockel förekomma.

2 Cistern ovan jord skall vara stadigt uppställd å säker grund. Cisternen skall till alla delar vara av stark järnplåt av erforderlig tjocklek och så tätt hopfogad, att eldfarlig icke kan däri-från utrinna. Till densamma hörande rörledningar skola vara täta och starka, till- och avlopps-ventiler skola vara väl tillslutande. Cisternen skall vara försedd med lämpligt anordnat avgasningsrör i taket samt med åskledare.

Är cisternen avsedd att innehålla eldfarlig olja v första klass, skall den vara omgiven av en fast mur eller stark jordvall. Å muren eller vallen må icke finnas annan öppning än som erfordras för framdragande av behövliga rörledningar för oljans i- och urtappning. Muren eller vallen skall så ordnas, att rymden av den därigenom bildade bassängen blir minst tre fjärdedelar av rymden av den största myckenhet eldfarlig olja, som är avsedd att på en gång förefinnas i cisternen. För att hålla bassängen fri från vatten, som till äventyrs däri inkomma, skall finnas

lämplig uppfordringsanordning.

Finns in samma upplag flera cisterner, avsedda att inrymma eldfarlig olja av första klass, vare tillfyllest med gemensam omvallning, därvid iakttages att rymden av bassängen blir minst tre fjärdedelar av rymden av den största myckenhet eldfarlig olja, som är avsedd att på en gång förefinnas i samtliga cisterner.

3 *Underjordisk cistern* skall vara av konstruktion och storlek, som godkänts av Kommerskollegium. Cisternen skall placeras på grund av berg eller hård pinnmo eller på grund av betong av sådan tjocklek, att någon sättning icke kan förekomma, och grunden skall ligga å sådant djup, att cisternens över del kommer minst en meter under jordytan. Cisternen skall utvändigt behandlas på lämplig sätt för att skyddas mot rost. Locket å cisternens påfyllnadsrör skall förses med låsinrättning, och monteringen av rörledningar, pump, mätapparat och andra anläggningen tillhörande delar skall försiggå med noggrannhet och under sakkunnig ledning

4 Öppen lagerplats anordnas ute på marken och inhägnas på lämpligt sätt. Är lagerplatsen avsedd för upplag av eldfarlig olja av första klass, skall den vara anordnad i en fördjupning av marken eller ock vara på alla sidor omgiven av en jordvall. Rymden av en sådan fördjupning skall vara minst tre fjärdedelar av rymden av den största myckenhet olja, som är avsedd att på en gång förvaras å lagerplatsen. Anordnas jordvall, skall den därigenom bildade bassängen hava minst den rymd, som föreskrivits o fråga om fördjupning.

5 Där länsstyrelsen enligt stadgandet i 25 § 2 mom. medgivit annat förvaringssätt, än som i 1 mom. av samma paragraf sägs, meddele länsstyrelsen tillika de bestämmelser, som med avseende därå må anses erforderliga.

27 §

1 Upplag må ej vara beläget å ställe, där det kan medföra särskild fara för omgivningen.

2 Där vid upplag den eldfarliga oljan icke förvaras i underjordisk cistern gäller att större upplag ej må vara beläget på mindre avstånd än 100 meter från bebyggelse belägen inom stad, köping eller municipalsamhälle, där den för städerna gällande ordning för bebyggelse skall iakttagas, eller på mindre avstånd än 50 meter från byggnad, belägen utom stad, köping eller municipalsamhälle, som nyss sagt samt att mindre upplag ej må vara beläget på mindre avstånd från byggnad, belägen inom stad, köping eller municipalsamhälle, där den för städerna gällande ordning för bebyggelse skall iakttagas, eller på mindre avstånd än 25 meter från byggnad, belägen utom stad, köping eller municipalsamhälle som nyss sagts.

Vad ovan stadgats om minsta avstånd mellan upplag, som där avses, och byggnad äge motsvarande tillämpning i fråga om avstånd mellan sådant upplag och gränsen till annans fasta egendom, såvida icke ägaren av den egendomen annorlunda medgiver.

Från ovan stadgade avståndsbestämmelser äger länsstyrelsen, efter Sprängämnesinspektionens hörande, medgiva undantag, där till förekommande av eldfara synnerligen gynnsamma terrängförhållanden äro för handen eller särskilda skyddsanordningar vidtagits eller ock upplaget är av mindre farlig beskaffenhet.

3 Där vid upplag den eldfarliga olja förvaras i underjordisk cistern må upplag ej förläggas under eller på mindre avstånd än en meter från byggnad, dock att länsstyrelsen, efter Sprängämnesinspektionernas hörande, äger medgiva anbringandet under byggnad av sådan cistern.

Cistern, varom här är fråga, må ej förläggas på mindre avstånd än en meter från annan sådan cistern.

28 §

1 Ansökning om tillstånd att inrätta större eller mindre upplag göres skriftligen hos länsstyrelsen i det län, inom vilket upplaget skall inrättas. I ansökningen skall uppgivas platsen för upplaget, det eller de slag av eldfarliga oljor, som upplaget är avsett att inrymma, och den största myckenhet av varje slag, som komma att där samtidigt förefinnas, ävensom huruvida den eldfarliga oljan inom upplaget är avsedd för försäljning. Vid ansökningen har sökanden att foga;

- a) Ritningar i två exemplar med tillhörande beskrivning huru anläggningen och upplaget är avsedd att inrättas, därvid särskilt skall angivas det förvaringssätt den eldfarliga oljan, som är avsett att komma till användning, samt huruvida anläggningen skall omfatta jämväl¹¹ tappningslokal, tunnbinderi, tvätter, ångpannelokal eller andra byggnader samt;
- b) Karta i två exemplar över upplagsområdet och angränsande trakt inom en omkrets av, där fråga är om större upplag, minst 150 meter och , där fråga är om mindre upplag, minst 75 meter från upplagsområdet; skoland kartan vara upprättad i skala ej understigande 1:2000 samt angiva markens beskaffenhet och lutningsförhållanden, vattendrag, allmänna trafikleder, ägo gränser samt byggnader och inrättningar, därvid själva upplagsområdet samt därinom belägna byggnader och inrättning bör på särskilt sätt utmärkas.

2 Avser ansökningen tillstånd till inrättande av större upplag äger vad i 11 § mom. stadgats motsvarande tillämpning i fråga om inhämtande av yttranden över ansökningen och dess kungörelse.

Länsstyrelsens beslut över ansökningen skall, där tillstånd till upplagets inrättande lämnas, jämväl innefatta bestämmelse rörande vart och ett av de förhållanden som, enligt vad som ovan stadgats, skola vara i ansökningen angivna; samt innehålla de särskilda föreskrifter, som länsstyrelsen må finna nödigt meddela till skydd för eldfara, bevarande av naturskönheten eller tillvaratagande av andra viktiga allmänna intressen

3 Avser ansökningen tillstånd till inrättande av mindre upplag. äger vad i 11 § 3 mom. stadgats motsvarande tillämpning angående ansökningens behandling.

I fråga om innehållet i länsstyrelsens beslut över ansökningen äger vad i 2 mom. andra stycket av förevarande paragraf stadgats motsvarande tillämpning.

4 Det ena exemplaret av de ingivna ritningarna, sådana de blivit godkända, skall, jämte det ena exemplaret av kartan, bifogas tillståndsbeviset, varemot det andra exemplaret förvaras hos länsstyrelsen.

29 §

Magasin eller annan inrättning för upplag av eldfarlig olja må icke tagas i bruk, förrän efter avsyning av anläggningen länsstyrelsen godkänt densamma.

Angående sådan avsyning och vad i samband därmed bör förekomma skola stadgandena i 12 § 2,3 och 4 mom. äga motsvarande tillämpning, dock att på länsstyrelsesens prövning skall bero, huruvida förordnande för sakkunnig person att biträda vid förrättning som avser mindre upplag, erfordras.

30 §

1 För upplag skall finnas föreståndare, vare sig ägaren själv eller den han därtill utser. Till föreståndare må utses endast den, som är myndig och gjort sig känd för pålitlighet och ordentlighet.

Det åligger upplagets ägare att hos länsstyrelsen anmäla vem som är föreståndare för upplaget, samt dennes bostad och adress.

2 Föreståndaren är ansvarig för upplagets behöriga handhavande och vård. Han skall, där fråga är om större upplag, hava sin bostad vid eller i närheten av upplaget.

¹¹ Jämväl = även

31 §

Inom upplagsområde må icke tändas eld eller rökas tobak, och vare jämväl förbjudet att dit medföra eld. Förbud, som nu sagts, skall på lätt i ögonen fallande sätt anslås vid ingången till upplagsområdet.

Vad sålunda stadgats utgöre dock icke hinder för att i särskild byggnad, som är till alla delar uppförd av eldsäkert material och beläget på minst 10 meters avstånd från själva upplaget, eld må användas för framställande av ånga, som erfordras för driften av inom upplagsområdet. I omedelbar närhet intill cistern ovan jord må ej uppstaplas tomma träffat eller andra brännbara ämnen.

Inom upplagsområde befintlig belysningsanordning skall vara försedd med betryggande skydd mot eldfara.

På lätt tillgängliga ställen inom upplagsområdet eller i omedelbar närhet därintill skola lämpliga eldsläckningsmedel i tillräcklig mängd ständigt finnas.

32 §

Där i magasin eller å öppen lagerplats förvaras eldfarlig olja av såväl första som andra klass, skola de olika klasserna hållas på lämpligt sätt skilda från varandra.

33 §

Vad i 15 § stadgats om fabrik äger motsvarande tillämpning å magasin eller annan för eldfarlig oljas förvaring vid upplag avsedd inrättning.

34 §

Tillstånd att hålla upplag av eldfarlig olja skall anses hava upphört att gälla, där ej upplaget kommit till stånd inom ett år efter tillståndets meddelande. Länsstyrelsen må dock på ansökning kunna meddela förlängning av den tid, inom vilken upplaget sålunda skall hava kommit till stånd.

Vill den, som erhållit tillstånd att hålla upplag av eldfarlig olja, icke vidare begagna sig at tillståndet, göre anmälan därom till länsstyrelsen.

35 §

Har tillstånd att hålla upplag av eldfarlig olja upphört eller återkallats, skall den eldfarliga olja, som må förefinnas i upplaget, bortföras till behörigt förvaringsrum, vid äventyr att genom länsstyrelsens försorg sådant eljest äger rum på ägarens bekostnad.

B Större och mindre förråd.

36 §

1 Den, som vill innehava eldfarlig olja till sådan myckenhet, som må förefinnas i större eller mindre förråd, göre därom anmälan i Stockholm hos Överståthållarämbetet, i annan stad hos magistraten eller, där sådan icke finne, hos stadsstyrelsen samt å landet hos länsstyrelsen. I anmälan skall angivas:

- a) Stället för förrådet
- b) Det eller de slag av eldfarliga oljor, som förrådet är avsett att inrymma, och den största myckenhet av varje slag, som må komma där att samtidigt förefinnas samt,
- c) Huruvida den eldfarliga oljan inom förrådet är avsett för försäljning.

2 Vill innehavaren av förrådet utvidga detsamma eller förflytta förrådet från uppgivet ställe till ett annat, skall anmälan om sådant förhållande göras hos den myndighet, som mottagit anmälan för förrådets inrättande. Vad sålunda är stadgat gäller ock, där förrådet å annan överlåtes eller upphör.

37 §

För förvaring av större eller mindre förråd av eldfarlig olja må användas de förvaringssätt, som för större eller mindre upplag i 25 § 1 mom. finnas föreskrivna sant därjämte;

- a) Källare
- b) Rum i bottenvåning
- c) Skjul

Andra betryggande förvaringssätt, än ovan sagts, må ock användas, där sådant medgives av länsstyrelsen, som därvid meddelar nödiga föreskrifter.

38 §

1 Används för förvaring av förråd av eldfarlig olja de i 25 § 1 mom. för upplag stadgade förvaringssätt, skall vad i 26 § finnes förskrivet äga motsvarande tillämpning, dock att öppen lagerplats icke behöver inhägnas.

2 Förvaringslägenhet, varom i 37 § a) och b) förmåles, skall hava väggar och tak av eldsäkert material. Golvet skall beså av eller vara belagt med ämne, som icke är antändbart eller oljeabsorberande. Lägenheten får ej stå i omedelbar förbindelse med trappuppgång, ledande till lokal, i vilken människor pläga visats och som ej har annan utgång. I övrigt skall lägenheten, som icke får hava öppen eldstad, vars å inrättad, att tillräcklig luftväxling såväl vid golv som tak kan äga rum och att den eldfarliga oljan icke kan därifrån utrinna. Inom lägenheten befintlig belysningsanordning skall vara försedd med betryggande skydd mot eldfara.

Förvaringslägenhet, som i 37 § c) avses, skall, om den ej är belägen utom stad, köping eller municipalsamhälle, där den för städerna gällande ordning för bebyggande skall iakttagas, och på minst 25 meters avstånd från byggnad, hava väggar och tak av korrugerad plåt eller annat icke antändbart ämne.

39 §

1 Öppen lagerplats, avsedd för förvaring av förråd, eller förvaringslägenhet, som i 37 § c) avses, må ej vara belägen på mindre avstånd än 10 meter från byggnad eller järnvägsspår. Ej heller må lagerplats eller förvaringslägenhet, som nyss sagts, då fråga är om större förråd, inrättas på mindre avstånd än 25 meter från annan sådan lagerplats eller förvaringslägenhet

2 Från ovan stadgade avståndsbestämmelser äger dock länsstyrelsen medgiva undantag.

40 §

Vad i 27 § 3 mom. stadgats gäller även i fråga om underjordisk cistern, avsedd för förråd. Sådan cistern må icke tags i bruk, förrän efter avsyning, som på därom av cisternens innehavare gjord ansökan verkställs av vederbörande polismyndighet med biträde av en utav myndigheterna förordnad sakkunnig, samma myndighet godkänt anläggningen.

Kostnad för sådan avsyning gäldas av cisternens innehavare med belopp, som, där överenskommelse ej träffa, bestämmes av länsstyrelsen.

41 §

Med avseende å handhavandet av förråd av eldfarlig olja skall iakttagas;

Att i förvaringslägenheten ej intages eller förvaras andra lätt antändbara eller explosiva ämnen.

Att inom förvaringslägenheten icke tändes eld eller rökes tobak och att eld ej heller dit medföres; skolande sålunda stadgat förbud på lätt i ögonen fallande sätt anslås vid ingången till förvaringslägenheten; samt

Att på lätt tillgängliga ställen i eller i omedelbar närhet intill förvaringslägenheten lämpliga eldsläckningsmedel i tillräcklig mängd ständigt finnas.

C Handelsförråd

42 §

Den, som i behörig ordning gjort anmälan om handel med eldfarlig olja, äger att handelslokal innehava handelsförråd av sådan olja.

43 §

Handelsförråd av eldfarlig olja skall inom handelslokalen förvaras å särskild plats, där andra handelsvaror icke må förefinnas. Är handelslokalen icke så inrättad, som i 38 § 2 mom. första stycket stadgas om där avsedd förvaringslägenhet, skall golvet på den plats, för eldfarliga oljan förvaras, i lämplig utsträckning vara belagt med plåt eller annat ämne, som icke är antändbart eller oljeabsorberande, samt så ordnat att spillolja icke kan borttrinna.

I övrigt skall med avseende å handhavandet av handelsförråd av eldfarlig olja iakttagas;

Att, då tappning ur kärls kran användes, under denna skall finnas ett på lämpligt sätt anordnat kärl av metall för uppsamlande av spillolja;

Att å kärl av glas eller stengods eldfarlig olja av första klass icke må i handelslokalen förvaras till sammanlagt större myckenhet än 10 kilogram;

Att i handelsboden icke må förvaras explosiv vara; samt

Att på lätt tillgängliga ställen i eller i omedelbar närhet intill handelslokalen lämpliga eldsläckningsmedel i tillräcklig mängd ständigt finnas.

D Enskilt förråd

44 §

Av den myckenhet eldfarlig olja, som får utan särskilt tillstånd eller anmälan innehavs såsom enskilt förråd, må i bostadslägenhet förvaras högst 2 kilogram första klass och högst 20 kilogram av andra klass, såvida ej länsstyrelsen för särskilt fall annorlunda medgiver.

I samlingslokal må ej utan länsstyrelsens medgivande förvaras eldfarlig olja av första klass eller mer än 20 kilogram av andra klass

45 §

Å kärl av glas eller stengods må i enskilt förråd eldfarlig olja av första klass icke förvaras till större myckenhet än 1 kilogram.

4 KAP.

Om handelsanmälan

46 §

1 Den som vill idka handel med eldfarlig olja, vare pliktig att, med iakttagande av de i övrigt av vad i allmänhet är stadgat om anmälan om handel, därom göra skriftlig anmälan i Stockholm hos Överståthållarämbetet, i annan stad hos magistraten, eller där sådan icke finnes, hos stadsstyrelsen samt å landet hos länsstyrelsen. I anmälan skall uppgivas;

- a) Stället, där handeln kommer att bedrivas samt;
- b) Det eller de slag av eldfarliga oljor, som handelsrörelsen avser, och den största myckenhet av varje slag, som sökanden ämnar innehava, ävensom förvaringsställe.

2 Sker ändring i något av de förhållanden, som i handelsanmälan enligt vad i 1 mom. stadgats skola uppgivas, skall anmälan därom göras hos den myndighet som mottagit handelsanmälan. Vad sålunda stadgats gäller ock, där handelsrörelse å annan upplåtes eller upphör.

5 KAP Om transport Allmänna bestämmelser

47 §

- 1 Vad i 20 § 3 och 4 mom. samt 22 och 23 §§ stadgats äger motsvarande tillämpning vid transport av eldfarlig olja.
- 2 Försänds eldfarlig olja i kärl av glas eller stengods, skall kärlet var på ändamålsenligt sätt förpackat för att förhindra skada under transporten. Vikten av varje kolli må, då fråga är om eldfarlig olja av första klass, icke överstiga 60 kilogram
- 3 Kärl, innehållande eldfarlig olja, får icke med annat gods sammanpackas i ett och samma kolli.
- 4 Där kärl med eldfarlig olja av första klass försändes i förpackat skick, skall jämväl omhöljet vara så märkt som i 23 § föreskrives beträffande annat kärl än fat. Försändes eldfarlig olja av andra klass på sätt nyss sagts, skola å omhöljet orden ”*Eldfarlig olja*” vara tydligt anbragta
- 5 Otäta eller eljest bristfälliga kärl må ej mottagas till transport. Omfatta transport jämväl tomma kärl, vari eldfarlig olja av första klass förut förvarats, skola de vara väl tillslutna.
- 6 Avsändaren åligger tillse, att vad ovan föreskrivits om kärl, vari eldfarlig olja sändes, noga iakttages.

Särskilda bestämmelser.

A Transport landvägen annorledes än å järnväg

48 §

- Vid transport landvägen annorledes än å järnväg av eldfarlig olja av första klass iakttages; Att de, som köra eller eljest åtfölja fordonet, icke under tiden röka tobak eller begagna eld, förutom i lykta, och att tändning eller släckning av sådan lykta till förekommande av eldfara sker med försiktighet.
- Att i stad eller köping eller annan tätare bebyggd ort fordonet ej lämnas utan tillsyn;
- Att å fordonet ej lägges explosiv vara.

49 §

- Den, som för transport, varom i 48 § förmåles, vill använda cisternvagn, göre anmälan hos länsstyrelsen i det län, i nom vilket transporten är avsedd att äga rum. Sådan ansökan skall innehålla uppgift om den största myckenhet eldfarlig olja, som är avsedd att föras i fordonet, samt var åtföljd av ritning jämte tillhörande beskrivning över fordonet.
- Efter ansökningen inhämta länsstyrelsen yttrande från polismyndigheten i orten samt Sprängämnesinspektionen. Prövas cisternvagnen vara av betryggande konstruktion meddela länsstyrelsen det sökta tillståndet. I tillståndsbeviset skola intags bestämmelser om cisternvagnens beskaffenhet och den största myckenhet eldfarlig olja som må forslas däri, ävensom de särskilda föreskrifter, som länsstyrelsen må till förekommande av eldfara eller med hänsyn till den allmänna trafiken finna något meddela
- Cisternvagnen må ej för angivet ändamål tagas i bruk, förrän den blivit at sakkunnig person, som av länsstyrelsen utse, avsynad och godkänd. Gottgörelse för avsyningen gäldas av cisternvagnens ägare med belopp, som, där överenskommelse ej träffas, bestämmes av länsstyrelsen
- Uppkommer genom cisternvagnens begagnade fara för den allmänna trafiken eller iakttages icke de av länsstyrelsen i tillståndsbeviset meddelande bestämmelser, må länsstyrelsen återkalla tillståndet. Sådant beslut går i verkställighet oberoende däröver förd klagan.

B Transport å järnväg

50 §

- 1 Å järnväg må eldfarlig olja, med i 6 mom. nämnda undantag, icke forslas medel (?) som medför fraktgodssändningar av explosiv vara av första klass.
- 2 Vagn, vari eldfarlig olja forslas, får icke innehålla annat lätt antändbart gods, påfyrad eldstad och får ej heller upplåtas åt resande. Å yttre sidorna av vagnen skall vara tydligt angivet, att den innehåller eldfarlig olja. Från vad sålunda stadgats må dock undantag äga rum, där fråga är om allenast resgodssändningar av eldfarlig olja.
- 3 Vagnslastsändning av eldfarlig olja, förvarad å fat, skall forslas å öppen vagn som täckes i mån av behov.
- 4 I tåg, som medför resande, må eldfarlig olja forslas såsom il- eller fraktgods endast under villkor att, förutom vad i allmänhet för forslingen är föreskrivet, följande särskilda föreskrifter iakttagas;
 - a) Tågets största hastighet får icke överstiga 60 kilometer i timmen;
 - b) Vagn, i vilken eldfarlig olja forslas, skall vara skild från vagn, som är upplåten åt resande, genom minst en skyddsvagn, därest oljevagnen går efter personvagnssätt och i motsatt fall genom minst tre skyddsvagnar; skyddsvagn får icke innehålla antändbart gods eller påfyrad eldstad
- 5 Såsom resgods må med det tåg, resanden själv begagnar, forslas eldfarlig olja under iakttagande av, förutom vad i allmänhet för forslingen är föreskrivet, följa särskilda villkor;
 - a) Den myckenhet eldfarlig olja, som varje resande äger medförs får icke överstiga 10 kilogram.
 - b) Kärll, som innehåller olja till större myckenhet är 1 kilogram, skall var förfärdigat av järn eller annan metall. Kärll, som innehåller eldfarlig olja av första klass skall var märkt på sätt som i 23 § föreskrives beträffande annat kärll än fat; och skola å kärll, som innehåller eldfarlig olja av andra klass, orden "Eldfarlig olja" vara tydligt anbragta;
 - c) Oljan skall i god tid före tågets avgång inlämnas till försändning såsom ????? skrivet resgods;
 - d) Om tillvaron av sådant resgods å tåget skall stationsföreståndaren underrätta tågbefälhavaren, som skall tillse, att godset behandlas med försiktighet.
- 6 Å sådana järnvägslinjer, där enligt vederbörande järnvägsförvaltnings dömande detta lämpligen kan ske, må eldfarlig olja jämväl forslas å tåg som medför explosiv vara av första klass, under villkor att följande särskilda föreskrifter iakttages;
 - a) Tågets största tillåtna hastighet får icke överstiga 40 kilometer i timmen;
 - b) Vagn, i vilken eldfarlig olja forslas, skall genom minst tre vagnar vara skild från vagn, som är upplåten åt resande eller innehåller explosiv vara av första klass eller annat lätt antändbart gods eller påfyrad eldstad.
- 7 För framforsling av styckegodssändningar av eldfarlig olja äger vederbörande järnvägsförvaltning att bestämma vissa dagar och tåg, vilkas avgångstid bör tillkännagivas genom anslag å stationerna.
- 8 Försändes eldfarlig olja i kärll av glas eller stengods, skola kärllena vara inneslutna i med handtag försedda lådor eller korgar samt däri vara omgivna av sågspån (?), träull eller annat ämne som skyddar förvaringskärlet mot stötar.

51 §

Angående cisternvagn för transport å järnväg av eldfarlig olja gäller vad där finnes eller framledes kan varda stadgat i särskilda bestämmelse rörande beskaffenheten av rullande material å järnväg, som är upplåten för allmän trafik.

52 §

1 Vid all lastning och lossning av eldfarlig olja skall iakttagas nödig försiktighet. Fat eller andra kärl, vari oljan förvars, skola så inlastas, att de i vagnen ligger stadigt och icke under tågets gång kunna skadas. Forslas i vagnen jämväl annat gods, skall den eldfarliga oljan sättas avskild från det övriga godset.

2 Kan eldfarlig olja, vars lastning och lossning åligger järnvägen, icke genast inlastas i vagn eller måste sådan olja efter ankomsten till mottagningsstation före avhämtning avlastas från vagnen och kan oljan icke på lämpligare och mot eldfara mera betryggande sätt förvaras, må densamma intagas i stationens magasin, dock att på en gång må i ett och samma magasin förvaras högst 400 kilogram eldfarlig olja av första klass och högst 4000 kilogram av andra klass; skolande därvid iakttagas, att de kärl, vari oljan förvaras, antingen insätts i särskilt avstängt rum inom magasinet eller ock ställas avsides från andra varor och övertäckas med presenning eller på annat sätt skyddas mot eldfara.

3 Eldfarlig olja, vars lossning åligger mottagaren, skall å mottagningsstationen kvarlämnas å den vagn, å vilken oljan forslats, till dess avhämtning sker eller godset för ändamål, som i 53 § sägs, bortföres från stationsområdet. Sådan vagn ävensom vagn, vari eldfarlig olja å avsändningsstation inlastas av avsändaren, skall. Såvitt möjligt, ställas avlägset från byggnad och lätt antändligt gods.

4 Då eldfarlig olja å station förvaras för avsändning eller avhämtning, vare vederbörande stationsbefäl ansvarigt för att nödiga försiktighetsmått till förekommande av eldfara iakttages.

53 §

Därest eldfarlig olja icke lossas eller avhämtas inom föreskriven lossnings- eller avhämtningsfrist, må järnvägen för dens räkning, som äger förfoga över oljan, och på hans risk vidtaga erforderliga åtgärder för godsets förvarande på ett mot eldfara betryggande sätt å eller utom mottagningsstationens område eller, därest lämpligt förvaringsställe ej kan anskaffas, på fördelaktigaste sätt försälja godset.

54 §

Uppkommer, medan järnvägen har godset under sin vård, sådan skada å kärl innehållande eldfarlig olja, att kärlet läcker, föranstalte¹² järnvägen, där ej skadad lämpligen kan avhjälpas, så snart ske kan om försäljning av godset på fördelaktigaste sätt för avsändarens räkning.

55 §

Fraktsedel, som åtföljer eldfarlig olja, skall förutom vad i gällande järnvägstrafikstadga i sådant avseende är föreskrivet, innehålla uppgift om vilken klass eldfarlig olja godset tillhör.

56 §

Utöver vad ovan stadgats ifråga om eldfarlig oljas transport å järnväg lände till efterrättelse¹³ vad gällande järnvägstrafikstadga och vederbörande taxa i sådant avseende innehålla.

¹² Ta initiativ till

¹³ Leda till åttlydnad (följas)

C Transport sjöledes

57 §

1 Å fartyg, som medför passagerare, må forslas högst 500 kilogram eldfarlig olja av första klass och högst 5 000 kilogram av andra klass, dock att, om fartygets dräktighet icke uppgår till 30 registerton, myckenheten av den olja, som får medföras, utgör högst 250 kilogram av första klass och högst 2 500 kilogram av andra klass.

2 I fråga om förvaring av den eldfarliga oljan ombord å fartyg, som i 1 mom. avses, skall iakttagas, att kärl, som innehåller eldfarlig olja av första klass, skall vara väl stuvat å öppet däck på lämplig avstånd från annat lätt antändbart gods samt från ångpanna, skorsten, kök eller rum där eld begagnas. Kärl, innehållande eldfarlig olja av andra klass, skall vara stuvat på sätt nyss föreskrivits eller också å inbyggt däck eller under däck i rum, avskilt genom skott från maskin- eller pannrum, dock under förutsättning att god ventilation förefinnes samt att kärlet stuvats på lämpligt avstånd från annat lätt antändbart gods och från ångpanna, skorsten, kök eller rum, där eld begagnas

3 Gods varom här är fråga, skall åtföljas av fraktsedel, däri angives förutom mottagarens och avsändarens namn och adress, vilken eldfarlighetsklass oljan tillhör samt myckenheten olja av varje klass

4 Vid i 1 mom. stadgats utgöra icke hinder för att å ångfärja varmed ombesörjes direkt järnvägstrafik mellan Sverige och utlandet och varå passagerare medföras, fortskaffas eldfarlig olja även till större myckenhet än den enligt 1 mom. medgivna under villkor att, förutom i övrigt gällande föreskrifter iakttages;

Att transporten av oljan äger rum i cisternvagn, som uppfyller de fordringar, som i 51§ avses; samt;

Att cisternvagnen placeras på sådant sätt å ångfärjan, att den utan hinder av andra vagnar kan skjutas över bord.

58 §

Vid transport av eldfarlig olja sjöledes till större myckenhet än 2 500 kilogram av första klass eller 25 000 av andra klass eller av båda klasserna till större myckenhet än 2 500 kilogram av första klass och av 25 000 av andra klass skola – med iakttagande att godset alltid skall, där en transporten verkställes mellan samme ägare tillhöriga upplag, åtföljas av fraktsedel, upptagande avsändarens och mottagarens namn och adress – följande till lända till efterrättelse:

1 Vid fartygets utsegling från eller insegling i hamn ävensom då fartyget förse genom kanal eller över redd må ej utan nödtvång göras uppehåll, såvida ej vederbörande hamn- eller kanalmyndighet eller polismyndigheten å stället sådant medgiver, i vilket fall plats för fartygets förläggande under tiden skall av vederbörande anvisas. Utgöres fartygets last helt och hållet eller till större delen av eldfarlig olja, skola, innan fartyget föres inom hamns eller kanals område, lastrummen väl ventileras. Så att i dem möjligen befintliga antändbara ångor må kunna fritt utströmma fartyget må ej medhavas krut till större myckenhet än som för fartygets eget behov under resan oundgängligen erfordras, och vare ovillkorligen förbjudet att å fartyget föra annat sprängämne av vad slag de vara må.

Fartyg, vari inlastas eller som är lastat med eldfarlig olja av första klass, skall i hamn och skärgård sam på insjö, flod och kanal städe å stormasten eller, om fartyget ej har mast. Å särskild å detsamma uppsatt stång av minst tre meters höjd för röd flagga, minst 60 centimeter lång och 30 centimeter bred.

2 I stad eller köping eller å lastageplats, varest eldfarlig skall inlastas i fartyg, åligger det avsändaren att, innan varan nedföres till hamnen, hos hamnmyndigheten på stället eller, där sådan myndighet ej finnes, hos vederbörande polismyndighet skriftligen uppgiva, vilken eldfarlighetsklass oljan tillhör, myckenheten olja av varje klass och antalet kärl, som skola inlastas, samt namnet på fartyget och dess befälhavare eller förare ävensom att förete intyg av denna

att från hans sidan hinder icke möte för varans inlastning.

Inlastningen må ej äga rum, förrän hamnmyndigheten på stället, eller, där sådan myndighet ej finnes, vederbörande polismyndighet anvisat lämplig plats, där inlastningen må företagas. I övrigt skola de försiktighetsmått, bemälda myndighet till förekommande av eldfara finna nödigt föreskriva, ovägerligen åtlydas.

På hamnkajen må vid inlastningen ej samtligt uppläggas större antal förvaringskärl eller uppläggandet därav äga rum å annan tid än som genom hamnordning eller annorledes bestämmes eller för särskilt fall av vederbörande hamn- eller polismyndighet tillåtes.

Efter avslutad inlastning, vilken bör vara fullbordad inom den av vederbörande hamn- eller polismyndighet bestämda tid, åligger det fartygets befälhavare eller förare att med fartyget ofördröjligen avgås från hamn.

Vid stad, köping eller lastageplats må ej läggas till med fartyget eller lossning företagas, förrän, efter anmäla hos vederbörande hamn- eller polismyndighet med uppgift å myckenheten och beskaffenheten av den inlastade oljan, tillåtelse därtill erhållits och tilläggning- eller lossningsplats anvisats. Under avvaktan på myndighetens anvisning å sådan plats skall fartyget förläggas avsides från allmän farled, såvitt sådant kan ske, samt på lämpligt avstånd från annat fartyg och från boningshus. Då fartyget ligger förtöjt, skall detta vara verkställt på sådant sätt, att fartyget genast må kunna avlägsnas från platsen.

Lossningen skall taga sin början så fort ske kan efter fartygets ankomst till tilläggning eller lossningsplatsen, såvida ej anstånd därmed av vederbörande hamn- eller polismyndighet vorder lämnat, samt skyndsamligen fortsättas och fullbordas inom den av vederbörande bestämda tid. Ej må större antal fat samtidigt vara upplagt på hamnkajen än som genom gällande hamnordning är bestämt eller i särskilt fall av vederbörande medgives.

Sedan lossningen verkställts, bör fartyget ordentligt rensas från olja, som i lastrum eller på däck kan hava utrunnit, varvid olja ej må pumpas ut i hamnen utan skall upphämtas och tillvaratagas i täta kärl.

Medan fartyg, som är lastat med eldfarlig olja av första klass, ligger förtöjt eller till ankars i hamn inom stad eller köping eller id lastageplats, må ej å fartyget rökas tobak; och var jämväl förbjudet att där tända eld, såvida icke vederbörande hamn- eller polismyndighet finner skäligt sådant medgiva. Vad sålunda stadgats utgör dock inte hinder för eldning under fartygets ångpanna, belysning i maskinrum ävensom signallanterna, vilket, enligt vad särskilt är stadgat, skall föras å fartyg, liggandes till ankars på redd eller i farled.

I övrigt skall vid fartygets utsegling från, insegling till eller fart genom stad, köping eller lastageplats samt under det fartyget ligger förtöjt eller till ankars i hamn därstädes ävensom ifråga om lastning och lossning av godset i sådan hamn eller godsets förande i båt eller pärm inom hamnen lända till efterrättelse vad därom i gällande hamnordning må vara stadgat eller av vederbörande hamn- eller polismyndighet i varje särskilt fall bestämmas.

3 I annan hamn, än som under 2 mom. avses, iakttages;

a) Där ständig tullbevakning finnes:

Att lastning eller lossning av eldfarlig olja icke må verkställas, förrän anmälan hos tullföreståndaren skett; samt

Att de särskilda föreskrifter, som tullföreståndaren i berörda avseenden eller för uppläggandet av godset, intill dess det kan föras vidare, finner nödigt meddela, ovillkorliges åtlydas.

b) Där bevakning, som under a) sägs icke finnes;

Att lastning och lossning må äga rum utan anmälan; samt

Att det åligger länsstyrelsen att, där så erfordras, för hamn, varom här är fråga, föreskriva dela plats för godsets uppläggande, intill dess det kan föras vidare, dels ock sådana åtgärder, som ur säkerhetssynpunkt till äventyrs¹⁴ kunna anses påkallade.

¹⁴ Eventuellt

6 KAP Ansvarsbestämmelser

59 §

1 Idkar någon tillverkning eller bearbetning av eldfarlig olja utan att därtill ha erhållit behörigt tillstånd, böte från och med etthundra till och med tvåtusen kronor.

2 Bedriver någon tillverkning eller bearbetning av eldfarlig olja, för utövande av vilken rörelse behörigt tillstånd erhållits, i annan ordning eller på annat sätt än tillståndsbeviset eller av vederbörande myndighet särskilt meddelat beslut angivet eller med åsidosättande eljest av vad tillståndsbeviset eller särskilt beslut, som nyss sagts, innehåller, straffes med böter från och med femtio till och med femhundra kronor.

60 §

1 Beträdes någon, utan att vara därtill berättigad, med att innehava eldfarlig olja till större myckenhet än som må innehavas såsom enskilt förråd eller innehar någon, som erhållit tillstånd eller gjort anmälan om innehav av eldfarlig olja till större myckenhet därav än vartill tillståndet eller anmälan berättigar, straffes med böter från och med tjugofem till och med ett tusen kronor.

2 Bryter någon eljest mot vad i 3 kap. är föreskrivet eller mot särskild föreskrift, som av vederbörande myndighet på grund av bestämmelserna i samma kap. må ha meddelats, straffes med böter från och med tio till och med femhundra kronor.

3 Innehar någon inom garage större myckenhet eldfarlig olja än enligt 3 § 2 mom. medgiven, straffes med böter från och med tjugofem till och med ett tusen kronor.

61 §

1 Idkar någon handel med eldfarlig olja utan att förut ha därom gjort föreskriven anmälan, straffes med böter från och med femtio till och med femhundra kronor. Till enahanda ansvar vare den förfallen¹⁵, som åsidosätter vad i 46 § 2 mom. föreskrivits.

2 Dömes den, som gjort anmälan om handel med eldfarlig olja, tredje gången eller oftare till ansvar för förseelse mot denna förordning, må han dessutom kunna dömas förlustig rättigheten att vidare idka handel med sådan olja.

62 §

1 Bryter någon mot vad i 5 kap. är föreskrivet om transport av eldfarlig olja eller mot de föreskrifter, som vederbörande myndighet på grund av bestämmelserna i samma kapitel må have meddelat, straffes med böter från och med tjugo till och med fem hundra kronor.

63 §

Den, som under tid, då han är ställd under tilltal för förseelse mot denna förordning, fortsätter samma förseelse, skall, när han varder därtill lagligen förvunnen, för varje gång stämning delgivits fällas till särskilt ansvar.

64 §

Där efter allmän lag följer ansvar å förseelse, som eljest skolat falla under denna förordnings ansvarsbestämmelser, äga samma bestämmelser icke tillämpning.

65 §

Åtal för överträdelse av föreskrifterna i denna förordning anhängiggöres vid allmän dom-

¹⁵ Dömd

stol och utföres av allmän åklagare.

66 §

Av böter, som enligt denna förordning ådömas, tillfalle hälften kronan och hälften åklagaren.

Saknas tillgång till böternas fulla gäldande, skola de förvandlas enligt allmän strafflag.

1. Denna förordning skall träda i kraft den 1 juli 1922

2. Genom denna förordning upphävas;

Kungl. förordningen den 26 november 1875 angående eldfarliga oljor och vissa därmed jämförliga vätskor

Kungl., förordningen samma dag angående eldfarliga oljor och vissa andra därmed jämförliga vätskors transporterande å järnväg; samt

Kungl. Kungörelsen den 25 september 1917, innefattande föreskrifter om förvaring med bensin eller bensol denaturerad sprit; tillika med de särskilda stadgande, vilka innefatta ändring i sålunda upphävda bestämmelser.

3. Å sådan fabrik eller inrättning för tillverkning eller bearbetning av eldfarlig olja, som i vederbörlig ordning tillkommit före denna förordnings ikraftträdande, äga bestämmelserna i 9 och 10 §§ ej tillämpning.

Ej heller äga bestämmelserna i 27 och 39 §§ tillämpning i avseende å sådan byggnad eller inrättning för eldfarlig oljas förvaring, som i behörig ordning tillkommit och vid denna förordnings ikraftträdande för sitt ändamål användes

Har, före denna förordnings ikraftträdande, skett anmälan om minuthandel med eldfarlig olja enligt då gällande stadganden, erfordras ej för innehav av större eller mindre förråd eller handelsförråd därav eller för rätt att idka handel därmed anmälan enligt denna förordning

Tillstånd, som länsstyrelsen enligt stadgandet i § 20 andra stycket av förordningen den 26 november 1875 angående eldfarliga oljor och vissa andra därmed jämförliga vätskor meddelat någon att för eget behov på en gång förvara större myckenhet eldfarlig olja än som enligt första stycket av samma paragraf må ingå i enskilt förråd, gäller, där tillståndet avser större myckenhet än som enligt denna förordning högst må innehavas såsom enskilt förråd, såsom anmälan om innehav av mindre förråd enligt denna förordning.

Det alla, som vederbör, hava sig hörsamligen att efterrätta. Till yttermera visso hava Vi detta med egen hand underskrivit och med Vårt kungl. Sigill bekräfta låtit.

Stockholms slott den 7 oktober 1921

GUSTAF
(L.S)

Handelsdepartementet

G. Malm

Av Värmlands Brandhistoriska Klubb renskrivet från kopia med vissa brister. Vissa ålderdomliga ord har förklarats. De många kommateringarna med inskjutna bisatser är kontrollerade men kan ändå ha blivit fel på något ställe. Karlstad den 9 september 2015